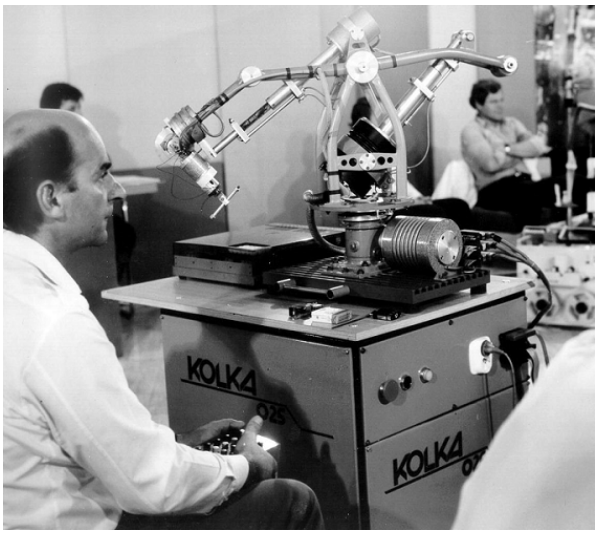
Kalaš Václav (1928-2013) :)

Nestor slovenskej robotiky.

Václav Kalaš sa narodil 28. septembra 1928 v Považskej Bystrici. Jeho cesta k dráhe vysokoškolského profesora nebola jednoduchá. Svoju odbornú kariéru začínal ako učeň (navíjač elektromotorov) v roku 1943. V roku 1949 maturoval v Malackách a v roku 1953 ukončil s vyznamenaním štúdium na Elektrotechnickej fakulte SVŠT v Bratislave. Od roku 1952 bol pomocným asistentom a od roku 1953 riadnym asistentom v Ústave elektrických pohonov a dráh EF SVŠT. V roku 1959 významne prispel k rozvoju výučby automatizácie na Slovensku, keď bol spoluzakladajúcim členom Katedry automatizácie a regulácie EF SVŠT a jej prvým vedúcim. V ďalších rokoch obhájil kandidátsku dizertačnú prácu (1961) a habilitoval sa (1963). V roku 1970 bol vymenovaný za mimoriadneho profesora. V roku 1978 obhájil doktorskú dizertačnú prácu, ako prvú na Slovensku z kybernetiky a v tom istom roku sa stal členom korešpondentom SAV. V roku 1980 bol vymenovaný za profesora. V roku 1984 bol zvolený za akademika SAV. V roku 1986 sa stal členom korešpondentom ČSAV. To je stručný faktografický prehľad tzv. odborného rastu. Je za tým mimoriadna odborná erudícia a pracovitosť, dosiahnuté výsledky v odbornej práci, výsledky v riadiacej práci, schopnosť predvídať vývoj, stanoviť potrebné a reálne ciele a doviesť kolektív k ich splneniu.

Je to len jedna časť zo životného príbehu. Veľa úsilia vložil prof. Ing. Václav Kalaš, DrSc., do rozvoja vysokého školstva, osobitne do odboru zameraného na kybernetiku. Ako už bolo uvedené, bol prvým vedúcim Katedry automatizácie a regulácie EF SVŠT; 14 rokov viedol kolektív katedry a počas ostatných rokov významne ovplyvňoval a naďalej ovplyvňuje dianie v odbore v pedagogickej aj vo vedeckej oblasti. Dôležité je jeho pôsobenie v akademických funkciách. Šesť rokov bol prodekanom EF SVŠT a v rokoch 1976-1979 dekanom EF SVŠT. Svojimi aktivitami značne prispel k rozvoju vysokoškolského vzdelávania v elektrotechnike a kybernetike v celej bývalej Československej republike. Bol vo vedeckých radách EF SVŠT, SVŠT, EVÚ Nová Dubnica, bol predsedom Vedeckého kolégia SAV pre matematiku, fyziku a elektroniku, podpredsedom Vedeckého kolégia ČSAV pre elektrotechniku a kybernetiku, predsedom komisií pre obhajoby kandidátskych a doktorských dizertačných prác atď. Funkcie, ktoré vykonával, boli náročné a výsledky práce pri ich vykonávaní pozitívne ovplyvnili vzdelávanie i vedu v relevantných oblastiach v celej republike.

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania

V pedagogickej oblasti výrazne prispel k vytvoreniu kvalitných študijných plánov pre elektrotechnické univerzitné vzdelávanie, osobitne pre odbory spojené s kybernetikou. Vybudoval nové predmety, v ktorých boli mimoriadne kvalitné a zaujímavé prednášky a tvorivé cvičenia. Prof. Václav Kalaš je učiteľom, ktorý vie nadchnúť svojich poslucháčov, vie ich naplno zaujať a zapojiť do riešenia úloh. Bol vedúcim študijného odboru technická kybernetika, založil zameranie robotika, viedol okolo 100 diplomových prác. Dá sa povedať, že „jeho rukami prešlo“ viac ako 3 500 absolventov odboru, ktorých ovplyvnil a ktorí sa k nemu hrdo hlásia ako k svojmu učiteľovi.

Výsledky vedeckého bádania spracoval do 21 knižných publikácií a vysokoškolských učebníc a predniesol na viac ako 120 kongresoch, sympóziách a konferenciách. Vytvoril špičkovú vedeckú školu servosystémov. Vychoval 13 vedeckých pracovníkov - z toho traja sú vysokoškolskí profesori. Viedol 13 štátnych výskumných úloh. Pod jeho vedením vznikol celý rad unikátnych zariadení, ktoré boli nasadené v praxi. Publikoval takmer 200 vedeckých prác doma i v zahraničí. Je autorom, resp. spoluautorom 23 patentov. Bol vedúcim kolektívu riešiteľov viac ako päťdesiatich významných, väčšinou realizovaných projektov pre priemysel a výskumné organizácie. Vypracoval 65 expertíznych posudkov, oponoval takmer päťdesiat dizertačných a habilitačných prác a viac ako štyridsať výskumných správ.

Výsledky jeho práce boli dosiaľ ocenené 54 vyznamenaniami a oceneniami, z ktorých najvýznamnejšie sú Zlatá medaila SVŠT - 1976, Zlatá plaketa Aurela Stodolu - 1978 (SAV), vyznamenanie za zásluhy o výstavbu - udelené v r. 1978 prezidentom republiky, Medaila ČSAV J. E. Purkyně - 1987, Cena ministra školstva - 1982, Zlatá plaketa F. Křížika - 1988 (ČSAV), Národná cena SR - 1989, Zlatá plaketa STU - 1998, Čestné uznanie SAV v rámci akcie Významné osobnosti roka 2003, Veľká medaila sv. Gorazda 2003.

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania